

Trump och Venezuela

Som de flesta nog har förstått vid det här laget så har Trumps försök att få stopp på kriget i Ukraina misslyckats kapitalt. Trump har själv tvingats medge detta, vilket inte minst framgår av att han tvärt har ändrat sin attityd till Putin – nu talar han plötsligt om att Ukraina mycket väl kan besegra ”papperstigern” Ryssland. Hur länge han kommer att inta den attityden återstår att se.

Trump har uppenbarligen ett stort behov av att bli uppmärksam i media och kommer ständigt med utspel, både inrikespolitiskt och utrikespolitiskt (favoritvapnet har varit tullar av olika slag).

Under de senaste veckorna har Trump riktat uppmärksamheten mot Venezuela bl a med motiveringen att han vill stoppa knarksmugglingen därifrån. Därför har han avsatt militära resurser och låtit attackera ”knarkbåtar” från Venezuela, med en hel del mänskliga offer som resultat. Några bevis på att de sänkta båtarna verkligen transporterade droger har man dock inte lyckats redovisa.

Nyare uppgifter tyder på att Trump vill knyta åt snaran kring Venezuela ytterligare, bl a genom att attackera narkotikamål inne i landet och då använda drönarattacker. Man hotar även gripa narkotikasmugglare. Men sannolikt har Trump mer långtgående målsättningar: Han vill störta Maduro-regimen.

Nedan återges två texter som behandlar dessa frågor ur olika vinklingar. Den första handlar om båtattackerna. Den andra om reaktionerna från venezuelanskt håll.

Trump skyldig till överlagt mord

David Cole¹ i *New York Review of Books*, 21 september 2025

Donald Trump har nu beordrat dödande av minst sjutton personer på öppet hav – utan att ställas till minsta ansvar.

Under sin första presidentvalskampanj fällde Donald Trump det ryktbara yttrandet att han ”kunde stå mitt på Femte Avenyn och skjuta någon” utan att tappa väljare. Då lät det som tomt skryt och inget annat.

Mellan den 2 och 19 september har amerikansk militär, på order av president Trump, nu bombat minst tre båtar som färdats på internationellt vatten och kallblodigt dödat minst sjutton civila. När USA:s väpnade styrkor dödar civila brukar presidenten inte skryta med det, men uppenbarligen är Trump nu så stolt över avrättningarna att han postade videoklipp av dem på *Truth Social*. Och medan dödande av civila normalt leder till utredningar och ursäkter har presidentadministrationen den här gången bara lovat att det kommer mer. Som han uttryckte det på *Truth Social* – ”TAG VARNING – OM NI TRANSPORTERAR KNARK SOM KAN DÖDA AMERIKANER, DÅ JAGAR VI ER!”

Det finns inget som helst rättsligt stöd för dessa mord. Vi befinner oss inte i krig med knarkhandlarna. ”Kriget mot knarket” är en metafor, ingen rättslig term som ger rätt att döda ”fienden”. Människorna ombord på dessa båtar var civila och även om det pågick ett verkligt krig förbjuder krigslagarna att civila görs till mål såvida de inte är direkt involverade i fientligheter. Även om de som befann sig ombord på båtarna transporterade olagliga droger, som presi-

¹ David Cole är gästprofessor i juridik vid Columbia University och tidigare nationell juridisk chef för medborgarrättsorganisationen ACLU, American Civil Liberties Union

dentadministrationen påstår, är det något vi aldrig kommer att få veta eftersom bevisen befinner sig på havets botten. Och även det brottet skulle som mest ha lett till arrestering, prövning inför domstol och, vid fällande dom, till några års fängelse. Det skulle inte motivera dödsstraff, än mindre summariska avrättningar utan rättegång.

Trump har kallat de dödade ”narko-terrorister” och har gjort gällande att de elva som dödades vid den första attacken hade kopplingar till det venezolanska gänget *Tren de Aragua*, ”en utländsk terroristorganisation”. Men den beteckningen ger bara rätt till ekonomiska sanktioner mot gruppen – som frysning av deras tillgångar och bestraffning av de amerikaner som gjort affärer med dem. Det tillåter inte någon som helst användning av militärt våld, än mindre avsiktligt dödande av civila.

Båtarna utgjorde inte något tänkbart hot mot USA vilket skulle kräva dödligt våld. De sikta- des på öppet hav och uppges ha kommit från Venezuela. Enligt *New York Times* hade den första båten vänt om innan den bombades och militären ska ha fortsatt bombningen även efter att den oskadliggjorts. Utrikesminister Marco Rubio medgav att man kunde ha stoppat fartyget, men sade att man i stället valt att bomba för att skicka en signal: ”Den här presidenten är ingen som håller på och pratar – han får saker gjorda.”

* * *

Trump har sagt att drogkartellerna dödar tiotusentals amerikaner varje år, mest genom överdoser, och att andra länder inte gör tillräckligt för att stoppa handeln. Följden är, underströk han i ett brev till kongressen efter den första attacken, att ”vi nu nått ett kritiskt läge där vi måste möta detta hot mot våra medborgare och våra avgörande nationella intressen genom att sätta in USA:s militära makt i självförsvar”. Men att drogerna är ett gissel för USA ger inte på minsta vis presidenten rätt att sätta igång att döda knarkhandlare – här, utomlands, eller till havs. Och det är groteskt att tala om ”självförsvar” för att rättfärdiga att dessa båtar smulas sönder, utan ett uns av bevis för att de hotade att attackera oss.

I brist på något som helst plausibelt motiv för dessa gärningar är det svårt att se dem som något annat än överlagt mord, varken mer eller mindre. Federal lagstiftning gör det till en brottslig gärning att döda en mänsklig varelse ”med berått mod” på öppet vatten och planera att göra det. Som Marty Lederman, min juristkollega i Georgetown och tidigare tjänsteman på justitiedepartementet, skrivit i en artikel på webbsajten *Just Security* är det ”tveksamt huruvida presidenten hade någon rättslig *befogenhet* att beordra attacken och det är därför svårt att undvika slutsatsen, innan andra fakta kommit i dagen, att det kan föras in under beteckningen grovt mord”.

Kanske ”mest oroväckande”, enligt Ledermans bedömning, är hur dramatiskt dessa gärningar bryter med försvarsdepartementets uttalade förpliktelser, i enlighet med internationell rätt, att inte rikta sig mot civila, ens i krigstid. Trumps agerande är så oförsvarligt att till och med John Yoo, i egenskap av tjänsteman på justitiedepartementet gav han klarsignal för sken- dränkning och andra former av tortyr mot fångar misstänkta för att tillhöra Al-Qaida och som mer än någon annan låtit den verkställande maktens rätt gå före allt annat, allvarligt ifrågasatt den rättsliga grunden för attackerna och betonat riskerna med att sudda ut skiljelinjen mellan verkställande av lagar och krig.

Men Vita huset kunde inte bry sig mindre. Det framgick kristallklart när vice president J D Vance, ständigt läraktig vid sin husbondes fötter, på X skrev ”att döda kartellmedlemmar som förgiftar våra landsmän är den högsta och bästa form vår militär kan användas på”. När Brian Krassenstein, en kritiker av Trump-administrationen, replikerade ”att döda ett annat lands medborgare som är civila utan någon rättslig process är en krigsförbrytelse” svarade USA:s vice president bara ”Jag skiter fullständigt i vad du kallar det”.

Det här är inte normalt. Andra presidenter har på tvivelaktiga grunder åberopat krigssituationer för att rättfärdiga användandet av dödligt våld och andra olagliga metoder, som när Ronald Reagan beordrade invasionen av Grenada med hänvisning till att man ville skydda amerikaner på läkarutbildning där, eller när George W Bush åberopade rätten att låta misstänkta Al-Qaida terrorister försvinna i CIA:s hemliga ”svarta anläggningar” där de utsattes för tortyr eller när Barack Obama använde sig av drönare för att mörda misstänkta medlemmar av Al-Qaida eller ISIS. Varje tveksam utövning av verkställande makt öppnar för rätten till kallblodiga avrättningar av civila vid sidan av allt som liknar militär konflikt. Och aldrig tidigare har en USA-president därefter satt igång med att skryta över sina brott inför allmänheten. Om presidenten kan beordra summariska avrättningar av droghandlare på öppet vatten varför inte då också på andra ställen – exempelvis Mexiko, eller Chicago?

Nu uppges ett lagförslag cirkulera i kongressen och Vita huset som uttryckligen skulle ge Trump rätt att avrätta fler ”narko-terrorister”, ett direkt tillstånd att döda civila utan rättegång. Att Vita huset och dess bundsförvanter ens överväger en sådan lag understryker bara att attackerna hittills saknat all rätt. En sådan in-blanco-check skulle dessutom inte förändra det faktum att det enligt internationell rätt är olagligt att rikta sig mot civila som inte är direkt inblandade i strid. Det skulle bara göra kongressen medskyldig till Trumps förbrytelser.

* * *

När Högsta domstolen i fjol beviljade president Trump absolut immunitet för alla åtal rörande ”officiella” handlingar under sin ämbetsperiod varnade domare Sonia Sotomayor i sin avvikande plädering för att domstolen höll på att ge presidenten grönt ljus för att döda. Trump har nu uppenbarligen utnyttjat detta – enligt egen utsago vid minst tre olika tillfällen. Men för att återgå till hans påstående under valkampanjen 2016 har, så vitt vi kan bedöma, Trump inte nu tappat något stöd värt att tala om. I själva verket har mordet mitt i Vita husets spärreld av dagliga attacker på rättsstaten knappt fått någon uppmärksamhet alls i landet.

Så mycket av det Trump gjort sedan han installerades får det mesta att förblekna och det är lätt att tappa orienteringen. Han benådade dem som svarade för attacken på Kapitolium den 6 januari till och med sådana som dömts för våldsamma attacker på polisen. Han hänvisade till *Alien Enemies Act*, en befogenhet presidenten bara får använda vid direkt krigsfara, för summarisk deportering av venezolaner, trots att vi inte är i krig med det landet. Han har avvecklat myndigheter som kongressen upprättat och vägrat spendera miljarder dollar som kongressen uppmanat honom till. Han har försökt frånta barn till invandrare rätten att bli medborgare från födseln, vilket direkt strider mot Fjortonde tillägget till konstitutionen. Han har använt sig av påstådd antisemitism för att angripa universitet han anser vara för liberala och infört osminkat icke konstitutionella bestraffningar för juristfirmor som driver frågor eller anlitar advokater han ogillar.

Men långt innan denna nations grundande har lagen erkänt att överlagt mord intar en särställning i hierarkin av illegala och omoraliska gärningar. USA är en av få demokratier som fortsätter att använda sig av dödsstraff, en strafform som en stor del av omvärlden avvisat som grym och orättfärdig. Men åtminstone finns det gränser även för den strafformen. Det kan bara utdömas för mord (inte knarksmuggling) och först efter en grundlig rättegång och en omfattande runda av överklaganden. De olycksaliga – och än så länge namnlösa – personerna på de båtar Donald Trump bokstavligen sprängde i bitar fick inte ens den möjligheten.

Venezuela: Mobilisering och avtal med Ryssland

François-Xavier Gomez i *Libération*, 19 september 2025

Sedan några dagar larmar Venezuela om en omedelbart förestående invasion från USA:s sida. Den 18 september ingick man ett försvarsavtal med Ryssland. Under tiden angriper USA venezolanska fartyg anklagade, utan bevis, för att transportera narkotika till USA.

Efter att den 17 september ha inlett tre dagars militärövningar i Karibiska havet godkände Venezuelas nationalförsamling den 18 ett militäravtal med Ryssland – detaljerna bakom är inte kända. Manövrerna, som döpts till ”Suveränt Karibien”, äger rum på La Orchila, en 48 kvadratkilometer stor ö som är militärt område och avspärrat för civila.

De båda besluten ökar spänningen i området efter att åtminstone två små båtar, kanske tre, förstörts av drönare från US Navy. De påstås (utan bevis) ha transporterat narkotika.

I Caracas godkände nationalförsamlingen, kontrollerad av PSUV – Venezuelas enade socialistiska parti – enhälligt ”ett avtal om strategiskt samarbete” med Ryssland. Enligt lagtextens rapportör, parlamentsledamoten Roy Daza, rör pakten samarbete inom ekonomi, energi, teknologi och försvar. Och ingår som en del ”i en långsiktig vision om samarbete och solidaritet” mellan de båda länderna.

Ammunitionsfabrik för kalasjnikovs

De militära relationerna mellan de båda staterna är inget nytt. Under Hugo Chávez (1954-2013) tid var Moskva främsta vapenleverantör till Venezuela. Ett av de mest omhuldade projekten för anföraren av ”det tjugoförsta århundradets socialism” förverkligades först för några månader sedan: start för en fabrik i Maracay för tillverkning av ammunition för kalasjnikovs.

I torsdags kunde Venezuelas statstelevision visa tv-bilder från La Orchila-basen med jaktplan av typ Suchoj och helikoptrar köpta i Ryssland för minst tjugo år sedan. Enligt sajten defensa.com ska en stor del av det materialet vara obrukbart på grund av dåligt underhåll. Det ska också gälla de tiotals attackstridsvagnar man köpte av Frankrike 1972 under Georges Pompidous tid som president. En handfull av dem ska ändå vara i bruk.

Venezuela visade också upp sin örlogsflotta. ”En omfattande mobilisering av fartyg ur den bolivarianska marinen kommer att ske”, varskodde försvarsministern, general Vladimir Padrino Lopez om på tv. Han nämnde ”den stora mobiliseringen av nordamerikanska krigsfartyg, jagare utrustade med kryssningsrobotars kapabla att nå Venezuela, Karibien och hela Latinamerika”. Veteranen bland Nicolás Madras ministrar (han har innehaft sin post sedan 2014) sade: ”I detta läge måste vi höja vår beredskap för ett scenario med väpnad konflikt till havs.” Enligt en person på ledande ställning i marinen förfogar landet över ”22 krigsfartyg, 22 luftfarkoster, jagare samt 20 mindre båtar inom den marina milisen”.

Maningar till inskrivning

Denna mobilisering som ändå verkar tämligen modest är ett svar på ”en pågående militär aggression av militär karaktär” från Washingtons sida, meddelade president Nicolás Maduro. Appeller till befolkningen att registrera sig i miliser ”till försvar av fosterlandet” har också hörts. Sedan snart en månad uppehåller sig åtta fartyg ur den amerikanska marinen alldeles i närheten av Venezuelas territorialvatten under förevändning att övervaka och förhindra transport av narkotika till USA. Men trots de krigiska tongångarna bland dignitärer inom chavismen verkar befolkningen inte särskilt orolig för att se marinsoldater landstiga.

För Donald Trump verkar kampen mot droghandeln mest vara en ursäkt för att skrämman en socialistisk regim lierad med Ryssland och andra traditionella fiender till Washington (Kuba,

Iran). Det är också en personlig angelägenhet för utrikesminister Marco Rubio, en obönhörlig motståndare till Venezuelas president.

Venezuela avvisar allt tal om att man skulle vara inblandat i knarktrafiken. Regimens andreman Diosdado Cabello hävdar att hans land beslagtagit över 60 ton narkotika sedan årets början, en rekordnotering sedan 2010. Och tillägger att inget fentanyl hittats vilket skulle innebära att den produkten inte tillverkas på plats. Donald Trump däremot mal på om att de båtar som förstörts på order av honom var lastade med denna förödande syntetiska opioid.

Hemliga laboratorier

Cabellos argumentering stämmer med vad grupper aktiva i kampen mot droger anser: de blå fentanyltablettorna tillverkas nästan helt i hemliga laboratorier i Mexiko. Att låta tillverka dem i Venezuela och sedan transportera dem till USA vore ekonomiskt korkat av drogkartellerna med tanke på transportkostnaderna till havs och risken för att prejas.

Spänningarna mellan USA och Venezuela kan komma att öka ytterligare och bygger på olika versioner av verkligheten: Caracas påstår sig försvara sig mot en kommande invasion som de flesta betraktar som osannolik och Washington mobiliserar enorma militära maktmedel för att förstöra små båtar under tal om att stoppa en trafik med fentanyl, som man ännu inte visat några bevis för.

Lästips

Marxistarkivet har följt upp Trumps nya maktperiod i Vita huset med ett stort antal artiklar och artikelsamlingar, bl a följande, som mest handlar om utrikespolitiken (i tidsordning):

Artikelsamling: [Trump hotar omvärlden med strafftullar](#) (5/2)

Artikelsamling: [Trump löper amok](#) (11/2)

Dan La Botz: [Sju sätt på vilka Trump är en fara för Amerika och världen](#) (5/3)

Artikelsamling: [Trump och Putin öppnar för en ny strategisk och ideologisk kurs](#) (28/3)

Artikelsamling: [Trumps ”Liberation Day”](#) (8/4)

Artikelsamling: [Trump vinglar hit och dit](#) (15/4)

Artikelsamling: [Trump versus Europeiska unionen](#) (28/4)

G Achcar/I Budrajtskis: [För nyfascisterna är djungelns lag det enda som verkar vettigt](#) (21/5)

Artikelsamling: [Perspektiv på 12-dagarskriget: Israel/USA vs Iran](#) (27/6)

Artikelsamling: [Vart går Mellanöstern efter Iran-kriget?](#) (11/7)

Artikelsamling: [Ryssland, USA och Ukraina](#) (14/8)